

Dz. U. 2022 poz. 2240**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 6 października 2022 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 24 marca 2022 r. o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. poz. 975),
- 2) ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 4 października 2022 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 3 ustawy z dnia 24 marca 2022 r. o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. poz. 975), który stanowi:

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2022 r., z wyjątkiem art. 2, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;

- 2) art. 146 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079), który stanowi:

„Art. 146. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 125 pkt 11 lit. b i pkt 13, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 lipca 2019 r.;
- 2) art. 129, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 24 lutego 2022 r.;
- 3) art. 111, art. 139 i art. 144, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 4) art. 84, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2022 r.;
- 5) art. 113 pkt 4 lit. b i pkt 5 oraz art. 140, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 6) art. 125 pkt 12, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z mocą od dnia 1 lipca 2019 r.;
- 7) art. 125 pkt 10, 17, 18 i 20, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 8) art. 113 pkt 19 i art. 142 ust. 4, które wchodzi w życie po upływie 36 miesięcy od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 6 października 2022 r. (Dz. U. poz. 2240)

USTAWA

z dnia 19 lipca 2019 r.

o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa środki służące zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz obowiązki podmiotów publicznych w tym zakresie.

2. Do dostępności cyfrowej w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. poz. 848 oraz z 2022 r. poz. 1002).

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) bariera – przeszkodę lub ograniczenie architektoniczne, cyfrowe lub informacyjno-komunikacyjne, które uniemożliwia lub utrudnia osobom ze szczególnymi potrzebami udział w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami;
- 2) dostępność – dostępność architektoniczną, cyfrową oraz informacyjno-komunikacyjną, co najmniej w zakresie określonym przez minimalne wymagania, o których mowa w art. 6, będącą wynikiem uwzględnienia uniwersalnego projektowania albo zastosowania racjonalnego usprawnienia;
- 3) osoba ze szczególnymi potrzebami – osobę, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami;
- 4) uniwersalne projektowanie – uniwersalne projektowanie, o którym mowa w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), zwanej dalej „Konwencją”, uwzględniane w szczególności w celu spełnienia minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6, dla zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 5) racjonalne usprawnienie – racjonalne usprawnienie, o którym mowa w art. 2 Konwencji, stosowane w szczególności w celu spełnienia minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6, dla zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Art. 3. W zakresie określonym ustawą zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami jest obowiązkiem:

- 1) jednostek sektora finansów publicznych w rozumieniu art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, 1692, 1725, 1747, 1768 i 1964),
- 2) innych, niż określone w pkt 1, państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej,
- 3) innych, niż określone w pkt 1, osób prawnych, utworzonych w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym niemających charakteru przemysłowego ani handlowego, jeżeli podmioty, o których mowa w tym przepisie oraz w pkt 1 i 2, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio przez inny podmiot:
 - a) finansują je w ponad 50% lub
 - b) posiadają ponad połowę udziałów albo akcji, lub
 - c) sprawują nadzór nad organem zarządzającym, lub
 - d) mają prawo do powoływania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego,
- 4) związków podmiotów, o których mowa w pkt 1 i 2, lub podmiotów, o których mowa w pkt 3
– zwanych dalej „podmiotami publicznymi”.

Art. 4. 1. Podmiot publiczny zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami przez stosowanie uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień.

2. Podmiot publiczny w ramach zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami podejmuje także działania mające na celu:

- 1) uwzględnianie ich potrzeb w planowanej i prowadzonej przez ten podmiot działalności;
- 2) usuwanie barier, a także zapobieganie ich powstawaniu.

3. W przypadku zlecenia lub powierzania, na podstawie umowy, realizacji zadań publicznych finansowanych z udziałem środków publicznych lub udzielania zamówień publicznych podmiotom innym niż podmioty publiczne, podmiot publiczny jest obowiązany do określenia w treści umowy warunków służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie tych zadań publicznych lub zamówień publicznych, z uwzględnieniem minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6.

4. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w ramach umowy, o której mowa w ust. 3, następuje, o ile jest to możliwe, z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania.

Art. 5. 1. Przedsiębiorcy oraz organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, 1265 i 1812), dążą w prowadzonej działalności do zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

2. W przypadku gdy podmiot inny niż podmiot publiczny realizuje, na podstawie umowy zawartej z podmiotem publicznym, zadanie finansowane z udziałem środków publicznych, jest obowiązany do zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie określonym w tej umowie.

Art. 6. Minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami obejmują:

- 1) w zakresie dostępności architektonicznej:
 - a) zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,
 - b) instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych,
 - c) zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,
 - d) zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558, 1700 i 1812),
 - e) zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób;
- 2) w zakresie dostępności cyfrowej – wymagania określone w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych;
- 3) w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:
 - a) obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824 oraz z 2022 r. poz. 583 i 830), lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,
 - b) instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia,
 - c) zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,
 - d) zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

Art. 7. 1. W indywidualnym przypadku, jeżeli podmiot publiczny nie jest w stanie, w szczególności ze względów technicznych lub prawnych, zapewnić dostępności osobie ze szczególnymi potrzebami w zakresie, o którym mowa w art. 6 pkt 1 i 3, podmiot ten jest obowiązany zapewnić takiej osobie dostęp alternatywny.

2. Dostęp alternatywny, o którym mowa w ust. 1, polega w szczególności na:

- 1) zapewnieniu osobie ze szczególnymi potrzebami wsparcia innej osoby lub
- 2) zapewnieniu wsparcia technicznego osobie ze szczególnymi potrzebami, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, lub
- 3) wprowadzeniu takiej organizacji podmiotu publicznego, która umożliwi realizację potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w niezbędnym zakresie dla tych osób.

3. W przypadku braku możliwości zapewnienia osobie ze szczególnymi potrzebami dostępności w zakresie, o którym mowa w art. 6 pkt 2, zastosowanie mają przepisy art. 7 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Rozdział 2

Koordinacja zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Art. 8. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego koordynuje zapewnianie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Art. 9. Koordinacja, o której mowa w art. 8, polega w szczególności na:

- 1) monitorowaniu zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w zakresie, o którym mowa w art. 6 pkt 1 i 3;
- 2) inicjowaniu zmian przepisów prawnych w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 3) wyznaczaniu kierunków i prowadzeniu działań informacyjno-promocyjnych dotyczących zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 4) inicjowaniu badań naukowych w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania;
- 5) promowaniu współpracy w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:
 - a) między jednostkami samorządu terytorialnego,
 - b) między organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, uczelniami i instytutami badawczymi,
 - c) z innymi państwami, organizacjami oraz instytucjami zagranicznymi i międzynarodowymi;
- 6) inicjowaniu działań na rzecz poprawy świadomości społecznej w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 7) opiniowaniu projektów programów przyjmowanych przez Radę Ministrów w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Art. 10. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego koordynuje zapewnianie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami również przez inicjowanie i realizację rządowych programów mających na celu wsparcie działań na rzecz dostępności.

2. Rządowe programy, o których mowa w ust. 1, są przyjmowane w drodze uchwały przez Radę Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Art. 11. 1. Podmiot publiczny przekazuje co 4 lata, najpóźniej do dnia 31 marca danego roku, raport o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w danym podmiocie, i publikuje go na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, a jeżeli nie ma strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej – na swojej stronie internetowej.

2. Raport, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) informacje w zakresie spełniania przez dany podmiot, w ramach prowadzonej działalności, minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6;
- 2) w każdym przypadku zapewnienia dostępu alternatywnego zgodnie z art. 7 – analizę uzasadniającą brak zapewnienia dostępności osobie ze szczególnymi potrzebami.

3. Raport, o którym mowa w ust. 1, jest przygotowywany na formularzu opracowanym przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego i udostępnionym na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej tego ministra.

4. Raport, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywany do:

- 1) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego – w przypadku raportów przygotowywanych przez podmioty publiczne będące organami, o których mowa w art. 5 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000), oraz inne podmioty publiczne o ogólnokrajowym zasięgu działania;
- 2) właściwego miejscowo wojewody – w przypadku raportów przygotowywanych przez podmioty publiczne inne niż podmioty, o których mowa w pkt 1.

5. Raporty przygotowywane przez podmioty publiczne będące organami, o których mowa w art. 5 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, zawierają także informacje zbiorcze o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie działalności jednostek podległych oraz nadzorowanych przez te organy.

6. Wojewoda, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku, przygotowuje zbiorczy raport o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na terenie danego województwa, uwzględniający dane z raportów, o których mowa w ust. 4 pkt 2, i przekazuje go ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego.

7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, na podstawie raportów podmiotów, o których mowa w ust. 4 pkt 1, i zbiorczych raportów o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na terenie danego województwa przygotowuje, w terminie do dnia 30 listopada danego roku, raport o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w kraju i przekazuje go do zaopiniowania Radzie Dostępności, o której mowa w art. 13.

8. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, po uzyskaniu opinii, o której mowa w ust. 7, przedkłada raport o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w kraju do wiadomości Rady Ministrów.

9. Raport o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w kraju zawiera w szczególności:

- 1) analizę stanu zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez podmioty publiczne;
- 2) ocenę skuteczności działań mających na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez podmioty publiczne;
- 3) rekomendacje dla poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez podmioty publiczne, w tym w zakresie zmian przepisów prawa oraz dokumentów dotyczących zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Art. 12. Niezależnie od obowiązku, o którym mowa w art. 11 ust. 1, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może, w każdym czasie, występować do podmiotów publicznych o przedstawienie sprawozdań dotyczących zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie ich działalności.

Art. 13. 1. Przy ministrze właściwym do spraw rozwoju regionalnego działa Rada Dostępności, zwana dalej „Radą”, jako organ opiniodawczo-doradczy tego ministra.

2. Do zadań Rady należy:

- 1) opiniowanie przekazanych Radzie projektów aktów prawnych i innych dokumentów dotyczących zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 2) proponowanie ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego sposobu realizacji zadań określonych w programach mających na celu wsparcie działań na rzecz zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 3) przedstawianie propozycji w przedmiocie zmiany przepisów w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 4) proponowanie rozwiązań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami do zastosowania przez organy administracji publicznej;
- 5) wyrażanie opinii i zajmowanie stanowisk, w szczególności w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz działań na rzecz poprawy świadomości społecznej w zakresie dostępności;
- 6) wskazywanie ekspertów, o których mowa w art. 16 ust. 5 pkt 2;
- 7) przygotowanie rocznego sprawozdania z działalności Rady.

3. Rada składa się maksymalnie z 50 członków.

4. Skład Rady ustala minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, spośród kandydatów zgłoszonych przez:

- 1) organy administracji rządowej,
- 2) Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 3) Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, o której mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759),
- 4) Radę Dialogu Społecznego, o której mowa w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z 2020 r. poz. 568 i 2157 oraz z 2021 r. poz. 2445),
- 5) Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz Komitet do spraw Pożytku Publicznego, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 6) Krajową Izbę Gospodarczą, o której mowa w ustawie z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 579),
- 7) Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zwanego dalej „Prezesem Zarządu PFRON”,
- 8) Krajową Radę Konsultacyjną do Spraw Osób Niepełnosprawnych, o której mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 9) inne podmioty istotne w zakresie zadań Rady

– zwane dalej „podmiotami zgłaszającymi”.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zwraca się pisemnie do podmiotów zgłaszających o zgłoszenie kandydatów do Rady.

6. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może powołać do składu Rady również inne osoby.

7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego powołuje członków Rady spośród osób:

- 1) wskazanych przez podmioty zgłaszające lub
- 2) o których mowa w ust. 6

– biorąc pod uwagę ich kompetencje, doświadczenie i wiedzę ekspercką w zakresie dostępności.

8. Członkiem Rady może być osoba, która:

- 1) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) wyraziła zgodę na powołanie w skład Rady.

9. Kadencja Rady trwa cztery lata.

10. Przed upływem kadencji członkostwo w Radzie wygasa na skutek:

- 1) rezygnacji złożonej na piśmie przewodniczącemu Rady;
- 2) wniosku podmiotu zgłaszającego;
- 3) śmierci;
- 4) niemożności sprawowania funkcji z powodu długotrwałej choroby stwierdzonej zaświadczeniem lekarskim;
- 5) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 6) pozbawienia praw publicznych.

11. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może powołać nowego członka Rady na okres pozostały do końca kadencji, spośród pozostałych kandydatów, zgłoszonych zgodnie z ust. 4, po potwierdzeniu aktualności zgłoszenia, lub spośród osób, o których mowa w ust. 6.

12. Przewodniczącym Rady jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

13. Przewodniczący Rady w szczególności:

- 1) kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz;
- 2) może powoływać grupy robocze.

14. W przypadku nieobecności przewodniczącego Rady zastępuje go wyznaczona przez niego osoba zatrudniona w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

15. Na posiedzenie Rady mogą być zapraszane przez przewodniczącego Rady inne osoby, o ile jest to uzasadnione zadaniami Rady.

16. Udział w pracach Rady jest nieodpłatny.

17. Za udział w pracach Rady członkom Rady oraz osobom, o których mowa w ust. 15, przysługuje zwrot kosztów podróży, na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510 i 1700).

18. Obsługę Rady zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

19. Szczegółowy tryb działania Rady określa regulamin ustanawiany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Art. 14. 1. Każdy organ władzy publicznej, w tym organ administracji rządowej i samorządowej, organ kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały, wyznacza co najmniej jedną osobę pełniącą funkcję koordynatora do spraw dostępności.

2. Do zadań koordynatora do spraw dostępności należy w szczególności:

- 1) wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez podmiot, o którym mowa w ust. 1;
- 2) przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 6;
- 3) monitorowanie działalności podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

3. Plan działania, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, obejmuje w szczególności analizę stanu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, oraz planowane działania w zakresie poprawy realizacji zadań w zakresie dostępności przez ten podmiot.

4. W sądach powszechnych i powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury, mając na uwadze ich strukturę organizacyjną, możliwe jest wyznaczenie wspólnego koordynatora do spraw dostępności, dla więcej niż jednego sądu lub więcej niż jednej jednostki organizacyjnej prokuratury, na podstawie odrębnego porozumienia.

5. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, publikuje na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, a jeżeli nie ma strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej – na swojej stronie internetowej, dane kontaktowe koordynatora do spraw dostępności oraz treść planu działania, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

Rozdział 3

Certyfikacja dostępności

Art. 15. 1. Certyfikacja dostępności, zwana dalej „certyfikacją”, ma na celu potwierdzenie, czy podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 1, zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami.

2. Certyfikacja obejmuje:

- 1) weryfikację spełnienia minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6, przez przeprowadzenie audytu dostępności;
- 2) sformułowanie szczegółowych zaleceń w zakresie poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez dany podmiot;
- 3) wydanie certyfikatu dostępności.

3. Certyfikacji dokonują wyłącznie podmioty posiadające zasoby organizacyjne, kadrowe oraz narzędzia pozwalające na należyte przeprowadzenie certyfikacji, wyłonione przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego po przeprowadzeniu otwartego naboru.

Art. 16. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego ogłasza otwarty nabór podmiotów ubiegających się o status podmiotów dokonujących certyfikacji:

- 1) na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej;
- 2) na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

2. Ogłoszenie o naborze, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) informacje o:
 - a) szczegółowych wymogach, jakie musi spełniać podmiot, aby uzyskać status podmiotu dokonującego certyfikacji,
 - b) terminie składania wniosków o nadanie statusu podmiotu dokonującego certyfikacji, który nie może być krótszy niż 30 dni od dnia ukazania się ogłoszenia o naborze na stronie, o której mowa w ust. 1 pkt 1,
 - c) trybie weryfikacji wniosków o nadanie statusu podmiotu dokonującego certyfikacji;
- 2) wzór wniosku o nadanie statusu podmiotu dokonującego certyfikacji.

3. Wniosek o nadanie statusu podmiotu dokonującego certyfikacji podlega ocenie w zakresie posiadania przez dany podmiot zasobów organizacyjnych, kadrowych oraz narzędzi, pozwalających na należyte przeprowadzenie certyfikacji.

4. W celu weryfikacji wniosków o nadanie statusu podmiotu dokonującego certyfikacji minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego powołuje Zespół do spraw weryfikacji wniosków, zwany dalej „Zespołem”.

5. W skład Zespołu:

- 1) wchodzi pracownicy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, wskazani przez tego ministra;
- 2) mogą wchodzić eksperci wskazani przez Radę.

6. Udział w pracach Zespołu jest nieodpłatny.

7. Przewodniczącego Zespołu wyznacza minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego spośród pracowników urzędu obsługującego tego ministra.

8. Do członków Zespołu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego dotyczące wyłączenia pracownika.

9. Wyniki naboru, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego publikuje niezwłocznie po zakończeniu prac Zespołu na stronie, o której mowa w ust. 1 pkt 1.

Art. 17. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego prowadzi wykaz podmiotów dokonujących certyfikacji. Wykaz jest zamieszczany na stronie, o której mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1.

2. Do wykazu, o którym mowa w ust. 1, wpisuje się podmioty, które spełniają wymogi, o których mowa w art. 15 ust. 3, wyłonione w wyniku naboru, o którym mowa w art. 16 ust. 1.

Art. 18. W przypadku gdy:

- 1) podmiot ubiegający się o status podmiotu dokonującego certyfikacji nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 15 ust. 3 – minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego odmawia, w drodze decyzji, nadania temu podmiotowi statusu podmiotu dokonującego certyfikacji;
- 2) podmiot wpisany do wykazu, o którym mowa w art. 17 ust. 1, przestał spełniać wymogi, o których mowa w art. 15 ust. 3 – minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego pozbawia, w drodze decyzji, ten podmiot statusu podmiotu dokonującego certyfikacji i wykreśla ten podmiot z wykazu.

Art. 19. 1. Dokumentem potwierdzającym spełnianie minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6, jest certyfikat dostępności, zwany dalej „certyfikatem”, wydawany dla konkretnego podmiotu na okres czterech lat od dnia wydania.

2. Certyfikat zawiera:

- 1) oznaczenie podmiotu dokonującego certyfikacji;
- 2) nazwę podmiotu, dla którego został wydany, oraz wskazanie adresu jego siedziby;
- 3) numer i oznaczenie certyfikatu;

- 4) skrócony opis zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6;
- 5) okres ważności certyfikatu;
- 6) datę wydania i podpis uprawnionej osoby.

3. Certyfikat może ponadto zawierać zalecenia w zakresie poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez dany podmiot.

Art. 20. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może dokonywać kontroli i oceny działalności podmiotu dokonującego certyfikacji, w zakresie:

- 1) efektywności, rzetelności i jakości działalności w zakresie dokonywania certyfikacji;
- 2) spełniania wymogów, o których mowa w art. 15 ust. 3;
- 3) przechowywania dokumentacji związanej z dokonywaniem certyfikacji.

Art. 21. 1. Certyfikacji dokonuje się na wniosek podmiotu ubiegającego się o certyfikat, zawierający nazwę i adres siedziby tego podmiotu oraz wskazanie zakresu prowadzonej przez ten podmiot działalności. Wniosek jest składany do podmiotu dokonującego certyfikacji na formularzu zgodnym z wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 28 ust. 2.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może zostać złożony w postaci papierowej albo elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o których mowa w ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), z tym że wniosek złożony za pomocą środków komunikacji elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

3. Podmiot ubiegający się o certyfikat nie może być powiązany faktycznie lub prawnie z podmiotem dokonującym certyfikacji.

Art. 22. 1. Dokonanie certyfikacji odbywa się na podstawie umowy zawieranej między podmiotem dokonującym certyfikacji a podmiotem ubiegającym się o certyfikat.

2. Dokonanie certyfikacji podlega opłacie certyfikacyjnej, której wysokość jest ustalana w umowie, o której mowa w ust. 1.

3. Opłata certyfikacyjna wnoszona na rzecz podmiotu dokonującego certyfikacji nie może przekroczyć:

- 1) trzykrotności – w przypadku prowadzenia działalności w jednym obiekcie,
- 2) sześciokrotności – w przypadku prowadzenia działalności w od dwóch do pięciu obiektach,
- 3) dziesięciokrotności – w przypadku prowadzenia działalności w od sześciu do dziesięciu obiektach,
- 4) dwudziestokrotności – w przypadku prowadzenia działalności w od jedenastu do dwudziestu obiektach,
- 5) trzydziestokrotności – w przypadku prowadzenia działalności w więcej niż dwudziestu obiektach

– przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504 i 1504), ustalonego według stanu na dzień złożenia wniosku o wydanie certyfikatu.

Art. 23. Podmiot dokonujący certyfikacji, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia złożenia kompletnego wniosku:

- 1) w przypadku stwierdzenia, że podmiot ubiegający się o certyfikat spełnia minimalne wymagania, o których mowa w art. 6 – przekazuje temu podmiotowi certyfikat w postaci papierowej albo
- 2) zawiadamia podmiot ubiegający się o certyfikat o odmowie wydania certyfikatu.

Art. 24. Podmiot dokonujący certyfikacji jest obowiązany do:

- 1) przechowywania wydanego certyfikatu przez okres 5 lat od daty jego wydania;
- 2) przekazywania do ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego informacji o wydanych certyfikatach;
- 3) przechowywania dokumentów lub ich kopii i danych, na podstawie których został wydany certyfikat, a także do udostępniania tych dokumentów lub danych na żądanie ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Art. 25. W okresie ważności certyfikatu:

- 1) podmiot, któremu został wydany certyfikat, jest obowiązany spełniać minimalne wymagania, o których mowa w art. 6;
- 2) podmiot dokonujący certyfikacji może przeprowadzać kontrolę w zakresie spełniania minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6, przez podmiot, któremu został wydany certyfikat.

Art. 26. 1. Jeżeli podmiot, któremu został wydany certyfikat, przestał spełniać minimalne wymagania, o których mowa w art. 6, podmiot dokonujący certyfikacji cofa certyfikat.

2. W przypadku cofnięcia certyfikatu podmiot dokonujący certyfikacji jest obowiązany zawiadomić ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz podmiot, któremu wydano certyfikat, o cofnięciu tego certyfikatu, wskazując jednocześnie uzasadnienie faktyczne i prawne.

Art. 27. 1. W przypadku, o którym mowa w:

- 1) art. 23 pkt 2, podmiotowi ubiegającemu się o certyfikat,
- 2) art. 26 ust. 1, podmiotowi, któremu wydano certyfikat

– przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia odpowiednio o odmowie wydania certyfikatu lub o cofnięciu certyfikatu.

2. W postępowaniu przed sądem stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329, 655, 1457 i 1855) o zaskarżaniu do sądu decyzji administracyjnych.

Art. 28. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego podaje do publicznej wiadomości, na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, informacje o podmiotach, którym został wydany certyfikat.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, po zasięgnięciu opinii Rady, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymogi, jakie muszą spełniać podmioty dokonujące certyfikacji,
- 2) wzór wniosku o wydanie certyfikatu,
- 3) wzór certyfikatu

– uwzględniając konieczność stworzenia efektywnych warunków dokonywania certyfikacji w skali kraju, zapewnienia jawności i jednolitości procesu certyfikacji, zagwarantowania poprawności i kompletności informacji zawartych we wniosku oraz potrzebę ujednolicenia wydawanych dokumentów.

Rozdział 4

Postępowanie skargowe

Art. 29. Każdy, bez konieczności wykazania interesu prawnego lub faktycznego, ma prawo poinformować podmiot publiczny o braku dostępności architektonicznej lub informacyjno-komunikacyjnej, o których mowa odpowiednio w art. 6 pkt 1 lub 3, tego podmiotu.

Art. 30. 1. Osoba ze szczególnymi potrzebami lub jej przedstawiciel ustawowy, po wykazaniu interesu faktycznego, ma prawo wystąpić z wnioskiem o zapewnienie dostępności architektonicznej lub informacyjno-komunikacyjnej, zwanym dalej „wnioskiem o zapewnienie dostępności”.

2. Wniosek o zapewnienie dostępności jest wnoszony do podmiotu publicznego, z którego działalnością jest związane żądanie zapewnienia dostępności zawarte we wniosku.

3. Wniosek o zapewnienie dostępności zawiera:

- 1) dane kontaktowe wnioskodawcy;
- 2) wskazanie bariery utrudniającej lub uniemożliwiającej dostępność w zakresie architektonicznym lub informacyjno-komunikacyjnym;
- 3) wskazanie sposobu kontaktu z wnioskodawcą;
- 4) wskazanie preferowanego sposobu zapewnienia dostępności, jeżeli dotyczy.

Art. 31. 1. Zapewnienie dostępności, w zakresie określonym we wniosku o zapewnienie dostępności, następuje bez zbędnej zwłoki nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o zapewnienie dostępności.

2. Jeżeli zapewnienie dostępności, w zakresie określonym we wniosku o zapewnienie dostępności, nie jest możliwe w terminie, o którym mowa w ust. 1, podmiot, o którym mowa w art. 30 ust. 2, niezwłocznie powiadamia wnioskodawcę o przyczynach opóźnienia i wskazuje nowy termin zapewnienia dostępności, nie dłuższy niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku o zapewnienie dostępności.

3. W przypadkach uzasadnionych wyjątkowymi okolicznościami, gdy zapewnienie dostępności w zakresie określonym we wniosku o zapewnienie dostępności jest niemożliwe lub znacznie utrudnione, w szczególności ze względów technicznych lub prawnych, podmiot publiczny niezwłocznie zawiadamia wnioskodawcę o braku możliwości zapewnienia dostępności, co nie zwalnia podmiotu publicznego z obowiązku zapewnienia dostępu alternatywnego, o którym mowa w art. 7.

4. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 3, podmiot publiczny uzasadnia swoje stanowisko, w szczególności wskazuje okoliczności uniemożliwiające zapewnienie dostępności w zakresie określonym we wniosku o zapewnienie dostępności.

5. W postępowaniu w przedmiocie wniosku o zapewnienie dostępności nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu, doręczeń, sposobu obliczania terminów, uzupełniania braków formalnych i przekazywania wniosku zgodnie z właściwością.

Art. 32. 1. W przypadku gdy podmiot, o którym mowa w art. 30 ust. 2, nie zapewnił wnioskodawcy dostępności:

- 1) w sposób i w terminie, o których mowa w art. 31 ust. 1, albo
 - 2) w terminie określonym w art. 31 ust. 2, albo
 - 3) z powodów określonych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 31 ust. 3
- wnioskodawcy służy prawo złożenia skargi na brak dostępności, zwanej dalej „skargą”.

2. Skargę wnosi się do Prezesa Zarządu PFRON, w terminie 30 dni od dnia:

- 1) w którym upłynął odpowiednio termin:
 - a) określony w art. 31 ust. 1 albo
 - b) wskazany w powiadomieniu, o którym mowa w art. 31 ust. 2;
- 2) otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w art. 31 ust. 3.

3. Skarga powinna spełniać wymagania formalne określone dla wniosku o zapewnienie dostępności, o których mowa w art. 30 ust. 3, z tym że w zakresie pkt 2–4 jest wystarczające załączenie do skargi kopii żądania zapewnienia dostępności.

4. Stronami postępowania wszczętego na skutek wniesienia skargi są skarżący oraz podmiot publiczny, którego działalności dotyczy treść skargi.

5. W przypadku stwierdzenia, że niezapewnienie dostępności w zakresie żądanym przez skarżącego nastąpiło na skutek naruszenia przepisów ustawy, Prezes Zarządu PFRON nakazuje podmiotowi publicznemu, w drodze decyzji, zapewnienie dostępności, wraz z określeniem:

- 1) sposobu zapewnienia dostępności skarżącemu;
- 2) terminu realizacji nakazu, nie krótszego niż 30 dni, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie krótszego niż 60 dni, od dnia doręczenia decyzji.

6. Prezes Zarządu PFRON, w drodze decyzji, odmawia nakazania podmiotowi publicznemu zapewnienia dostępności, w przypadku gdy podmiot publiczny wykaże, że nie zapewnił dostępności, w szczególności ze względów technicznych lub prawnych, a zapewnił dostęp alternatywny, o którym mowa w art. 7, a także gdy z innych względów skarga jest bezzasadna.

7. Postępowanie przed Prezesem Zarządu PFRON jest postępowaniem jednoinstancyjnym.

Art. 33. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do postępowań w sprawach skarg stosuje się przepisy działów I i II ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 34. 1. W przypadku braku realizacji nakazu w terminie, o którym mowa w art. 32 ust. 5 pkt 2, stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji dotyczące grzywny w celu przymuszenia.

2. Organem egzekucyjnym w zakresie grzywien w celu przymuszenia, o których mowa w ust. 1, jest naczelnik urzędu skarbowego właściwy miejscowo ze względu na siedzibę podmiotu, w stosunku do którego został wydany nakaz.

3. Środki uzyskane z grzywien, o których mowa w ust. 1, są przekazywane na rachunek Funduszu Dostępności, o którym mowa w art. 35.

Rozdział 5

Fundusz Dostępności

Art. 35. 1. Fundusz Dostępności, zwany dalej „Funduszem”, jest państwowym funduszem celowym, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

3. Środki Funduszu przeznacza się na realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy, w szczególności w budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach mieszkalnictwa wielorodzinnego.

Art. 36. 1. Środki Funduszu pochodzą:

1)¹⁾ ze środków, o których mowa w:

- a) art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 29 ust. 4a, art. 29a ust. 1 i art. 98 ust. 1 tej ustawy,
- b) art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079), z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 32 ust. 5 i art. 33 ust. 2 tej ustawy

– powierzonych w zarządzanie przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;

2) z wpływów z grzywien w celu przymuszenia, o których mowa w art. 34 ust. 1;

3) z dotacji z budżetu państwa;

4) z odsetek z tytułu oprocentowania środków Funduszu;

5) z odsetek od lokat środków Funduszu;

6) z wpłaty ze zwrotów wparcia udzielonego ze środków Funduszu, wraz z oprocentowaniem;

7) ze środków Funduszu Solidarnościowego, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787 oraz z 2022 r. poz. 1812), w wysokości określonej w rocznym planie finansowym tego funduszu;

7a)²⁾ ze środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich;

8) z innych wpływów.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego mogą, na podstawie porozumienia, określać zadania finansowane w ramach Funduszu w danym roku budżetowym ze środków, o których mowa w ust. 1 pkt 7.

Art. 37. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy w Banku Gospodarstwa Krajowego środki Funduszu na finansowanie:

- 1) pożyczek lub kredytów, w tym udzielanych na warunkach preferencyjnych;
- 2) pożyczek lub kredytów, z możliwością częściowego umorzenia;
- 3) kosztów związanych z udzielaniem i obsługą wsparcia, o którym mowa w pkt 1 i 2.

2. Bank Gospodarstwa Krajowego zarządza środkami, o których mowa w ust. 1, oraz pełni funkcję koordynatora realizacji wsparcia, o którym mowa w ust. 1.

3. Podstawę przekazywania środków, o których mowa w ust. 1, stanowi umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

4. Umowa, o której mowa w ust. 3, określa w szczególności:

- 1) wysokość środków finansowych, o których mowa w ust. 1;
- 2) warunki i tryb przekazywania środków finansowych;

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 127 pkt 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079), która weszła w życie z dniem 4 czerwca 2022 r.

²⁾ Dodany przez art. 127 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 3) zadania Banku Gospodarstwa Krajowego w zakresie koordynacji i realizacji wsparcia, w tym strategię inwestycyjną;
- 4) zasady inwestowania środków;
- 5) zasady sprawozdawczości i kontroli;
- 6) łączny limit i zasady wypłaty środków na wynagrodzenie za udzielanie i obsługę wsparcia.

5. Środki z tytułu spłaconych i zwróconych pożyczek lub kredytów oraz z tytułu ich oprocentowania są wykorzystywane na udzielanie kolejnych pożyczek lub kredytów, a także finansowanie kosztów związanych z ich obsługą.

Art. 38. Do zadań Banku Gospodarstwa Krajowego w zakresie, o którym mowa w art. 37 ust. 2, należy w szczególności:

- 1) dokonywanie wyboru pośredników finansowych i zawieranie z nimi umów;
- 2) przekazywanie środków pośrednikom finansowym;
- 3) gromadzenie środków z tytułu spłat i zwrotu wsparcia;
- 4) monitorowanie realizacji wsparcia;
- 5) prowadzenie rozliczeń środków i sporządzanie sprawozdawczości dla ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
- 6) sprawowanie kontroli realizacji wsparcia przez pośredników finansowych.

Art. 39. 1. Wsparcie, o którym mowa w art. 37 ust. 1, jest udzielane bezpośrednio przez Bank Gospodarstwa Krajowego lub wybranych przez niego pośredników finansowych.

2. Wsparcie, o którym mowa w art. 37 ust. 1, jest udzielane podmiotowi, w tym jednostce samorządu terytorialnego, który zamierza zrealizować inwestycję w celu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy, na podstawie umowy, która określa w szczególności:

- 1) szczegółowy cel inwestycji;
- 2) warunki wypłaty i rozliczenia wsparcia;
- 3) formę wsparcia i warunki, na jakich zostało ono udzielone.

3. Wsparcie, o którym mowa w ust. 2, może stanowić pomoc publiczną lub pomoc *de minimis*.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, podmiotem udzielającym pomocy jest Bank Gospodarstwa Krajowego lub wybrany przez niego pośrednik finansowy.

Art. 40. Środki Funduszu przekazane zgodnie z art. 37 ust. 1 stanowią koszty Funduszu.

Art. 41. Podstawą gospodarki finansowej Funduszu jest roczny plan finansowy, sporządzany na każdy rok budżetowy, w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach

Art. 42–55. (pominięte)

Rozdział 7

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 56. 1. W terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, ministrowie kierujący działami administracji rządowej dokonują, w zakresie swojej właściwości, przeglądu obowiązującego prawa pod kątem zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami i sporządzą raporty zawierające propozycje zmian prawnych w tym zakresie.

2. Raporty, o których mowa w ust. 1, są kierowane do ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, który kieruje je do zaopiniowania przez Radę Dostępności. Raporty są opiniowane przez Radę Dostępności w drodze uchwały, która może zawierać rekomendacje do zmian prawnych. Opinia Rady Dostępności nie jest wiążąca dla Rady Ministrów.

3. Właściwy minister, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania wniosku, przedstawia Radzie Ministrów informację o planowanych działaniach w zakresie określonym we wniosku, uwzględniającym rekomendacje, o których mowa w ust. 2.

Art. 57. Rządowy Program Dostępność Plus, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 17 lipca 2018 r., z dniem wejścia w życie ustawy staje się rządowym programem mającym na celu wsparcie działań na rzecz dostępności, o którym mowa w art. 10 ust. 2, i może być zmieniany.

Art. 58. Pierwsze raporty, o których mowa w art. 11 ust. 1, są przekazywane do dnia 31 marca 2021 r.

Art. 59. Koordynatorzy do spraw dostępności, o których mowa w art. 14, zostaną wyznaczeni w terminie do dnia 30 września 2020 r.

Art. 60. Przepisy art. 109 ust. 3 i 4 oraz art. 111 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 46³⁾ w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do ogólnych warunków umów, regulaminów oraz informacji, o których mowa w art. 109 ust. 1 i 2 oraz art. 111 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 46³⁾, odpowiednio zawieranych lub opracowywanych albo zmienianych po upływie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 61. Przepisy art. 10 ust. 1 pkt 5 oraz art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 48⁴⁾ w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których sporządzanie albo zmianę rozpoczęto po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 62. Do dokumentacji konserwatorskiej, której opracowanie rozpoczęto przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 49⁵⁾ w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 63. Przepis art. 12 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 51⁶⁾ w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do informacji, o których mowa w art. 12 ust. 1 oraz w art. 9–11 tej ustawy, po upływie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 64. Do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 52⁷⁾ w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 65. Przepis art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy zmienianej w art. 53⁸⁾, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do gminnych programów rewitalizacji przyjmowanych albo aktualizowanych po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 66.⁹⁾ Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 7 ust. 2 i 3 oraz art. 34 ust. 6 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 44¹⁰⁾ zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 7 ust. 2 i 3 oraz art. 34 ust. 6 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 44¹⁰⁾ w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 60 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być w tym czasie zmieniane na podstawie tych przepisów w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w szczególności z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Art. 67. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, powoła, na wniosek Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, w skład Rady Nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o której mowa w ustawie zmienianej w art. 45¹¹⁾, członka wskazanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Art. 68. W 2019 r. środki Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, o którym mowa w ustawie zmienianej w art. 55¹²⁾, w kwocie 40 000 000 zł, zostaną przekazane na rachunek Funduszu Dostępności, o którym mowa w art. 35 niniejszej ustawy, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

³⁾ Artykuł 46 zawiera zmiany do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

⁴⁾ Artykuł 48 zawiera zmiany do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

⁵⁾ Artykuł 49 zawiera zmiany do ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

⁶⁾ Artykuł 51 zawiera zmiany do ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

⁷⁾ Artykuł 52 zawiera zmiany do ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.

⁸⁾ Artykuł 53 zawiera zmiany do ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 ustawy z dnia 24 marca 2022 r. o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. poz. 975); wszedł w życie z dniem 11 maja 2022 r.

¹⁰⁾ Artykuł 44 zawiera zmiany do ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

¹¹⁾ Artykuł 45 zawiera zmiany do ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

¹²⁾ Artykuł 55 zawiera zmiany do ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Art. 69. 1. Pierwszy plan finansowy Funduszu Dostępności, o którym mowa w art. 41 niniejszej ustawy, sporządza jego dysponent na okres od dnia utworzenia Funduszu Dostępności do dnia 31 grudnia 2019 r.

2. Projekt planu, o którym mowa w ust. 1, jest sporządzany w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 70. Jeżeli podmiot publiczny, w okresie 24 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy, nie zapewni dostępności osobie ze szczególnymi potrzebami, zapewnienie dostępu alternatywnego, o którym mowa w art. 7, jest traktowane jako zapewnienie dostępności.

Art. 71. Tworzy się Radę Dostępności.

Art. 72. 1. W latach 2019–2028 maksymalny limit wydatków budżetu państwa, będących skutkiem finansowym ustawy wynosi 375 112 000 zł, w tym w poszczególnych latach wynosi:

- 1) 2019 r. – 0 zł;
- 2) 2020 r. – 50 432 000,00 zł;
- 3) 2021 r. – 63 918 333,33 zł;
- 4) 2022 r. – 37 251 666,67 zł;
- 5) 2023 r. – 37 251 666,67 zł;
- 6) 2024 r. – 37 251 666,67 zł;
- 7) 2025 r. – 37 251 666,67 zł;
- 8) 2026 r. – 37 251 666,67 zł;
- 9) 2027 r. – 37 251 666,67 zł;
- 10) 2028 r. – 37 251 666,67 zł.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec każdego kwartału, a w przypadku czwartego kwartału – według stanu na dzień 20 listopada danego roku.

3. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, stosuje się mechanizm korygujący, polegający na zablokowaniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy.

4. Za wdrożenie mechanizmu korygującego odpowiada minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

Art. 73. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹³⁾, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 ust. 2, art. 6 pkt 2 oraz art. 7 ust. 3, które wchodzi w życie w zakresie:
 - a) stron internetowych podmiotów publicznych nieopublikowanych przed dniem 23 września 2018 r. – z dniem 23 września 2019 r.,
 - b) stron internetowych podmiotów publicznych opublikowanych przed dniem 23 września 2018 r. – z dniem 23 września 2020 r.,
 - c) aplikacji mobilnych podmiotów publicznych – z dniem 23 czerwca 2021 r.;
- 2) art. 15–28, które wchodzi w życie po upływie 18 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 4 ust. 3 i 4, art. 5 ust. 2, art. 29–34 i art. 51, które wchodzi w życie po upływie 24 miesięcy od dnia ogłoszenia.

¹³⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 5 września 2019 r.